

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro

Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Domnului Adrian Voican,

Președinte

Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități

RECOMANDAREA

Nr. 84 din 16.IUN. 2025 2025

privind respectarea dreptului la sănătate al persoanelor cu dizabilități

În data de 16 noiembrie 2023, sub titlul „*Femeile cu dizabilități nu sunt văzute ca „ființe sexuale”* - Exemplul de succes din Moldova care ar trebui importat și în România”, site-ul hotnews.ro a adus în atenția opiniei publice problemele legate de respectarea dreptului la sănătate al femeilor cu dizabilități.

Astfel, se arată, în România trăiesc 886.950 de persoane cu dizabilități, din care 53.45% sunt femei. Cu toate acestea, în continuare există probleme legate de accesibilitatea lor la servicii de sănătate sexuală și sănătate reproductivă.

În articol este prezentat cazul _____ care a suferit un accident acum _____ de ani, în urma căruia a rămas cu o dizabilitate fizică. Mai exact, _____ se deplasează greu. În timp, a luat în greutate, pentru că nu se putea mișca prea mult, și a ajuns să cântărească peste _____ kg. Tot în perioada asta, vizitele ei la ginecolog au început să se rarească. A avut probleme și la naștere. A născut în _____ și nu putea să-și țină piciorul îndoit, ca să-l așeze în suportul atașat fotoliului de ginecolog. Fiecare control ginecologic venea la pachet cu rușine, stigmă și frică de felul în care va fi tratată.

Ultima dată când Maria a mers la ginecolog a fost ajutată de fiica ei, care i-a ținut piciorul ridicat, pentru că fotoliul nu era reglabil. Fotoliile reglabile diferă de cele normale prin faptul că sunt electrice și permit examinarea ginecologică a femeilor cu o greutate de până la 170 kg.

Acestea sunt dotate cu dispozitive suplimentare precum: suport pentru așezare și ridicare din fotoliu sau mânere pentru manevrarea pregătirii pentru examinare.

Reprezentanții hotnews.ro au încercat să afle aceste lucruri vorbind cu experți, cerând date de la Ministerul Sănătății și luând legătura cu spitale din țară, pentru a vedea cum arată situația, de fapt, în realitate. „Căutați pe internet și vedeți unde puteți ajunge”. „Unitățile sanitare, în funcție de specialitățile pe care le au în structură, organizează procedura de achiziție de mobilier, aparatură, precum și instrumentar medical. Există diferite tipuri de mese ginecologice ce suportă greutatea de 180 kg -200 kg.- 225 kg. etc., cu prețuri diferențiate. Aceste informații se regăsesc la nivelul unităților sanitare”, a răspuns Ministerul Sănătății.

În considerarea celor de mai sus și având în vedere obiectivul specific 7.3.2 din cadrul măsurilor și indicatorilor de implementare a măsurilor Strategiei naționale privind drepturile persoanelor cu dizabilități „O Românie echitabilă”, 2022-2027, adoptată prin Hotărârea Guvernului nr. 490 din 6 aprilie 2022, privitor la includerea în cadrul criteriilor de acreditare pentru spitale și ambulatorii a următoarelor cerințe: *(i) accesibilizarea serviciilor medicale pentru toate tipurile de dizabilități; (ii) asigurarea de formare privind drepturile și nevoile pacienților cu dizabilități, atât la angajare/contractare, cât și ulterior, cel puțin o dată într-un interval de 5 ani, instituția responsabilă de implementare fiind Autoritatea Națională de Management al Calității în Sănătate,*

Instituția Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu, solicitând Autorității Naționale de Management al Calității în Sănătate să informeze asupra stadiului de implementare al obiectivului specific 7.3.2 din cadrul măsurilor și indicatorilor de implementare a măsurilor Strategiei naționale privind drepturile persoanelor cu dizabilități „O Românie echitabilă”, 2022-2027, adoptată prin Hotărârea Guvernului nr. 490 din 6 aprilie 2022 și transmiterea următoarelor informații: câte unități sanitare sunt dotate, la nivel național, cu fotolii ginecologice reglabile destinate persoanelor cu dizabilități; câte unități sanitare sunt dotate, la nivel național, cu rampe de acces pentru persoanele cu dizabilități; care este procentul spitalelor și unităților ambulatorii care asigură pentru angajați formare privind drepturile și nevoile pacienților cu dizabilități atât la angajare/ contractare, cât și ulterior, cel puțin la un interval de 5 ani.

Prin adresa înregistrată la instituția Avocatul Poporului cu nr. 35310/2023, Autoritatea Națională de Management al Calității în Sănătate a comunicat următoarele informații:

ANMCS nu colectează tipul de informație referitor la numărul fotoliilor ginecologice reglabile destinate persoanelor cu dizabilități.

În privința unităților sanitare dotate, la nivel național, cu rampe de acces pentru persoanele cu dizabilități, se arată că 19,5% din unitățile sanitare, evaluate în cel de-al doilea an de acreditare, au rampe de acces în toate clădirile, 64,85% au rampe în mai mult de jumătate din locații (clădiri).

Referitor la procentul spitalelor și unităților ambulatorii care asigură pentru angajați formare privind drepturile și nevoile pacienților cu dizabilități atât la angajare/contractare, cât și ulterior, cel puțin la un interval de 5 ani, se comunică faptul că 91,6% din unitățile sanitare evaluate în cel de-al doilea ciclu au prevăzute în programul de formare cursuri de comunicare cu pacienții cu nevoi speciale.

În privința obiectivului specific 7.3.2 din cadrul măsurilor și indicatorilor de implementare a măsurilor Strategiei naționale privind drepturile persoanelor cu dizabilități "O Românie echitabilă", 2022-2027, în prezent, se comunică, ANMCS este în proces de elaborare a celei de-a treia ediții a standardelor de acreditare a spitalelor. Standardele de acreditare pentru unitățile sanitare din ambulatoriu, care sunt obligate, potrivit prevederilor legale, să se înscrie în procesul de acreditare (paraclinic radiologie și imagistică medicală; îngrijiri paliative; urgență prespital; îngrijiri medicale la domiciliu; dispozitive medicale personalizate conform unei prescripții medicale) vor fi analizate și se vor decide modificările necesare după finalizarea primului ciclu de acreditare.

Având în vedere răspunsul autorității publice sesizate, **instituția Avocatul Poporului a solicitat informații relevante în speță Agenției Naționale pentru Dezvoltarea Infrastructurii în Sănătate, Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități, Ministerului Sănătății, Inspecției Sanitare de Stat, Agenției Naționale pentru Plăți și Inspecție Socială și Agenției Naționale a Medicamentului și a Dispozitivelor Medicale.**

1. Agenția Națională pentru Dezvoltarea Infrastructurii în Sănătate a comunicat, prin adresa înregistrată la instituția Avocatul Poporului cu nr. 2524/2024, următoarele informații:

ANDIS nu colectează informații și nu are date privind numărul de fotolii ginecologice reglabile destinate persoanelor cu dizabilități ANDIS implementează, în prezent, trei obiective/proiecte de investiții de importanță considerabilă în infrastructura de sănătate, privind construirea a trei spitale regionale de urgență - Iași, Cluj și Craiova, iar paturile din aceste spitale au prevăzute, în proiect, *paturi de examinare ginecologică în conformitate cu standardele internaționale, având specificată o sarcină maximă de aproximativ 200 kg și o platforma de acces pentru persoanele cu dizabilități.* Totodată, pentru dotarea spitalelor regionale cu aparatură medicală pentru fiecare specialitate, după caz, este luat în calcul accesul persoanelor cu dizabilități la serviciile medicale. Personalul medical este prevăzut în număr suficient pentru a asigura ajutor tuturor persoanelor care au nevoie și va fi instruit în acest sens.

În ceea ce privește accesul persoanelor cu dizabilități, se arată, proiectele celor 3 spitale regionale de urgență respectă *"Normativul privind adaptarea clădirilor civile și spațiului urban la nevoile individuale ale persoanelor cu handicap, indicativ NP 051-2012 - Revizuire NP 051/2000".*

Accesul în spital a fost proiectat ca fiind la nivelul terenului și din acest motiv nu sunt necesare rampe de acces. De asemenea, se va avea în vedere montarea la nivel a bordurilor mari sau mici în toate zonele necesare pentru asigurarea accesibilității persoanelor cu dizabilități locomotorii în incintă. Pentru deplasarea persoanelor cu dizabilități în incinta spitalelor, sunt prevăzute lifturi într-un număr suficient pentru a nu crea disfuncționalități.

În cadrul acestui proiect au fost prevăzute *locuri de parcare* pentru persoane cu dizabilități, min 4% conform normativ 051/2012, *grupurile sanitare* sunt dotate cu obiecte sanitare ușor de întreținut speciale pentru pacienți cu dizabilități, cu accesorii speciale pentru sprijinul pacienților bolnavi (ansamblul de baie pentru persoane cu dizabilități va fi dotat cu sistem de ridicare/coborâre și transport al pacientului integrat, ce asigură toate nivelurile de mobilitate, cu sistem integrat de dezinfecție, complet cu accesorii, bare de sprijin rabatabile și fixe, scaun rabatabil, cu agrement sanitar).

2. Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități a comunicat, prin adresa înregistrată la instituția Avocatul Poporului cu nr. 8579/2024, următoarele informații:

Manualul standardelor de acreditare a unităților sanitare cu paturi, aprobat prin Ordinul nr. 224 din 4 iulie 2023 emis de Autoritatea Națională de Management al Calității în Sănătate, asigură prin măsurile sale, respectarea drepturilor persoanelor cu nevoi speciale cu privire la accesibilizarea și adaptarea serviciilor funcție de nevoile persoanelor cu dizabilități, dotări, echipamente și amenajări pentru persoanele cu dizabilități respectiv, rampă, mână curentă la scări, grupuri sanitare cu uși pentru acces cărucioare și asigură facilități precum translator, preot, interpret mimico-gestual. Acesta asigură evaluarea la internare anamnestice, clinic și paraclinic cu scopul de a identifica riscurile cu impact în evoluția stării de sănătate, pregătirea profesională a profesioniștilor spitalului pentru primirea pacientului cu dizabilități, nevoi speciale, cu manifestări agresive sau psihiatrice, etc.

În ceea ce privește Obiectivul Specific 7.3 cu privire la îmbunătățirea accesului persoanelor cu dizabilități la tratament din Planul operațional privind implementarea Strategiei naționale privind drepturile persoanelor cu dizabilități "O Românie echitabilă" 2022 - 2027, al cărui indicator prevede *procentul persoanelor cu limitări de sănătate în activitățile curente care raportează că s-au simțit discriminate sau hărțuite în ultimele 12 luni din cauza dizabilității*, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități comunică faptul că *nu au fost înregistrate astfel de sesizări în cursul anului 2023.*

3. Ministerul Sănătății, prin Direcția Generală Asistență Medicală – Serviciul de Asistență Medicală și Planificare Strategică a comunicat, prin adresa înregistrată la instituția Avocatul Poporului cu nr. 12651/2024, următoarele informații:

Fiecare unitate spitalicească în funcție de specialitățile pe care le are în structură, își achiziționează mobilier, aparatura și instrumentar medical corespunzătoare'.

Referitor la exercitarea dreptului la sănătate sexuală și reproductivă a persoanelor cu dizabilități, se comunică faptul că, începând cu 1 iulie 2023, în Hotărârea Guvernului nr. 521/2023 pentru aprobarea pachetelor de servicii și a contractului-cadru care reglementează condițiile de acordare a asistenței medicale, valabile pentru toată populația, au fost reglementate următoarele :

- La nivelul asistenței medicale primare se asigură copiilor servicii medicale care includ consiliere și screening pentru boli cu transmitere sexuală, pentru cei cu comportament riscant, informarea fetelor și părinților despre beneficiile vaccinării opționale anti-HPV/indicației vaccinării HPV, consiliere pentru planificarea familială (adolescenți care au început viața sexuală), consiliere direcționată pentru copii cu privire la stilul de viață sănătos (consum de substanțe);

- Pentru femeile cu vârsta cuprinsă între 18-39 de ani se efectuează consiliere în cabinetele medicilor de familie/cabinet de planificare familială pentru cele care nu doresc să rămână însărcinate și nu folosesc nici o metodă contraceptivă, consiliere pentru aportul de acid folie pentru femeile care plănuiesc o sarcină, consiliere pentru comportament sexual responsabil (sex protejat). Totodată, se urmărește identificarea riscurilor semnificative legate de sănătatea reproducerii, cu următoarele obiective: *evitarea sarcinilor nedorite la femeile în vârstă fertilă (18-39 ani) prin indicarea unei metode contraceptive, planificarea sarcinilor dorite la femeile în vârstă fertilă (18 - 39 ani) și evitarea riscurilor de infecții cu boli cu transmitere sexuală în populația cu risc ridicat prin consiliere pentru comportament sexual responsabil (sex protejat).*

Pachetul de bază în ambulatoriu medical include consultații de planificare familială, consilierea femeii în planificarea familială, prescrierea unei metode contraceptive pentru persoanele fără risc, evaluarea și monitorizarea stării genitalo-mamare și tratarea complicațiilor.

De asemenea, se arată, în vederea pregătirii personalului care lucrează în cabinetele de planificare familială s-a reintrodus *competența/atestatul în planificare familială, care acum se regăsește și în Contractul Cadru.*" Pentru supraspecializarea/competența/atestatul de studii complementare în planificare familială și în îngrijiri paliative se poate încheia contract de furnizare de servicii medicale în ambulatoriul de specialitate clinic, cu respectarea prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 521/2023 și a prezentului ordin."

La nivel spitalicesc se efectuează următoarele proceduri chirurgicale: *dilatarea și chiuretajul după avort sau pentru întreruperea sarcinii, cu recomandare medicală, întreruperea sarcinii cu recomandare medicală, valabila pentru sarcinile de până la 12 săptămâni de amenoree.*

Se menționează, de asemenea, derularea campaniilor privind sănătatea reproductivă sub coordonarea INSP. Astfel, în 2022, în cursul lunii februarie, a avut loc campania Informare-Educare- Comunicare, cu sloganul „Protejează-ți sănătatea! Sănătatea reproductivă - dreptul și responsabilitatea ta". În acest sens, grupurile țintă avute în vedere în special în campanie au fost adolescenții și femeile însărcinate, materialele pregătite și utilizate în campanie având printre principalele mesaje îndemnul de a apela la serviciile medicale pentru consiliere, planificare

familială, testare pentru infecții cu transmitere sexuală; s-a urmărit sublinierea ideii de luare a deciziilor responsabile de către pacienți cu privire la sănătatea reproducerii. Prin mesajele principale ale campaniei Informare-Educare-Comunicare, femeile sunt încurajate să consulte un medic pentru orice nevoie de sănătate a reproducerii, chiar înainte de a rămâne însărcinate. Pe parcursul campaniei au fost distribuite 6042 pliante tipărite. 1258 postere. s-au susținut 191 prezentări, au fost publicate 38 de articole în mass-media locală, s-au participat la 3 emisiuni radio-tv. Campania a avut un total de 55.804 beneficiari și un buget de 5642.98 RON.

În anul 2023, pe toată durata lunii februarie 2023, a avut loc campania de sănătate a reproducerii intitulată „Protejează-ți sănătatea! Sănătatea reproductivă - dreptul și responsabilitatea ta!” și sloganul „Ai dreptul să fi sănătos - trăiește-ți frumos viața! Pe parcursul campaniei au fost distribuite 16.376 pliante tipărite. 2.097 postere. S-au susținut 153 prezentări, au fost publicate 19 articole în presa locală, s-a participat la 3 emisiuni radio-tv. Campania a avut un total de 216.536 de beneficiari și un buget de 4539.8 lei.

4. Ca urmare a revenirii către această instituție, Ministerul Sănătății a comunicat, prin adresa înregistrată la instituția Avocatul Poporului cu nr. 13693/2025, faptul că un obiectiv important al Strategiei naționale privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2021-2027 îl reprezintă îmbunătățirea accesului persoanelor cu dizabilități la tratament, cu demnitate și respect.

În acest sens, se arată, pot fi accesate, de către persoanele cu dizabilități serviciile medicale la domiciliu oferite de către echipe medicale ce pot fi formate din: medic generalist și medici din diverse specializări, specialist psihoterapeut, asistente medicale, infirmiere, tehnicieni, specialist nutriționist. Aceste servicii sunt de regulă oferite de întreprinderi private orientate pe acest tip de îngrijire medicală și sunt realizate contra-cost. Persoanele asigurate care se confruntă cu boli acute sau cronice și au dificultăți în a se deplasa către o unitate medicală pentru a primi îngrijiri au dreptul la asistență medicală la domiciliu. Aceste servicii se pot acorda și de către personalul centrelor de îngrijiri la domiciliu care se află în contract cu casele județene de asigurări de sănătate. Serviciile medicale se acordă pe bază de recomandare pentru îngrijiri medicale la domiciliu, ținând seama de starea de sănătate a asiguratului. Cei care doresc să beneficieze de aceste îngrijiri la domiciliu, asigurații/ reprezentantul asiguratului trebuie să se prezinte și să depună sau să transmită o cerere la Casa de Asigurări de Sănătate în a cărei rază administrativ-teritorială domiciliază. În lista prezentată de Ministerul Sănătății ca fiind servicii medicale ce pot fi oferite la domiciliu nu se regăsesc servicii medicale ginecologice.

Totodată, se comunică, în scopul creșterii accesului populației și în special al grupurilor vulnerabile la servicii medico-sociale de calitate, Ministerul Sănătății a organizat și dezvoltat activitatea de asistență medicală comunitară precum și asistența medicală mobilă. Serviciile de asistență medicală mobilă sunt furnizate atât persoanelor asigurate, cât și persoanelor neasigurate sau neînscrise pe listele unui medic de familie, celor care nu au documente de identitate, fiind furnizate cu prioritate femeilor gravide și copiilor.

De asemenea, se arată faptul că s-au obținut finanțări PNRR pentru unități medicale mobile (Caravane) aferente Componentei CI2-Sănătate a Planului Național de Redresare și Reziliență, Investiția I Dezvoltarea infrastructurii medicale prespitalicești, Investiția specifică I1.2 Unități medicale mobile (Caravane), cu un buget total: 4.020.000 euro — pentru 10 unități mobile de screening pentru cancer mamar și cervical din 8 unități spitalicești cu expertiză în domeniul oncologiei.

Referitor la dotarea unităților sanitare cu fotolii ginecologice reglabile destinate persoanelor obeze cu dizabilități se transmite faptul că **‘fiecare unitate spitalicească, în funcție de specialitățile pe care le are în structură, își achiziționează mobilier, aparatură și instrumentar medical corespunzător’**. Referitor la greutatea susținută, există tipuri de mese ginecologice ce suportă 180 kg – 200 kg – 225 kg, cu prețuri diferențiate, fiecare unitate sanitară realizându-și propria achiziție.

În ceea ce privește pregătirea/instruirea profesioniștilor din domeniul medical în vederea furnizării persoanelor cu dizabilități de îngrijire de aceeași calitate ca și celorlalți, promovării de standarde etice în domeniul serviciilor de sănătate pentru creșterea gradului de conștientizare privind drepturile omului, demnitatea, autonomia și nevoile persoanelor cu dizabilități, identificării de resurse materiale și financiare în scopul asigurării nevoilor de sănătate ale persoanelor cu dizabilități, Ministerul Sănătății apreciază în comunicarea transmisă faptul că aceste aspecte excedează competențelor structurii sale.

5. Inspecția Sanitară de Stat a comunicat, prin adresa înregistrată la instituția Avocatul Poporului cu nr. 23954/2024, următoarele informații:

Conform Planului național de acțiuni tematice de control pentru anul 2024, aprobat de ministrul sănătății, la nivel național sunt dispuse de către Inspecția Sanitară de Stat acțiuni de control pentru verificarea respectării legislației în vigoare în unitățile sanitare publice și private. Aceste acțiuni sunt efectuate de către personalul împuternicit din cadrul direcțiilor de sănătate publică județene și a municipiului București. De asemenea, se comunică faptul că inspecția controlează respectarea normelor privind condițiile pe care trebuie să le îndeplinească un spital în vederea obținerii autorizației sanitare de funcționare, Inspecția Sanitară de Stat nedeținând date privind numărul de fotolii ginecologice reglabile destinate persoanelor cu dizabilități aflate în dotarea unităților sanitare publice și private.

6. Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială a transmis, prin adresa înregistrată la instituția Avocatul Poporului cu nr. 27388/2024, o serie de informații legate de controalele efectuate, printre care și verificarea respectării dispozițiilor legale referitoare la asigurarea accesului neîngrădit al persoanelor cu dizabilități la mediul fizic, informațional și comunicațional; inspectorii sociali nu au competența de a verifica dotarea unităților medicale cu echipamente medicale, respectiv fotolii ginecologice reglabile destinate persoanelor cu dizabilități; nu are atribuții în sensul celor solicitate.

7. Agenția Națională a Medicamentului și a Dispozitivelor Medicale a comunicat, prin adresa înregistrată la instituția Avocatul Poporului cu nr. 35547/2024, următoarele informații:

Atribuțiile ANMDMR se limitează la controlul punerii la dispoziție pe piață a dispozitivelor medicale, prin asigurarea cadrului legislativ necesar, prin implementarea directivelor și regulamentelor europene în domeniu și elaborare de cadru legislativ pentru aplicarea acestora, precum și supravegherea pieței dispozitivelor medicale pentru a asigura că acestea îndeplinesc cerințele esențiale de sănătate și siguranță prevăzute în directive și regulamente și supravegherea în utilizare a dispozitivelor, în conformitate cu prevederile art. 2 din Legea nr. 134/2019 privind reorganizarea Agenției Naționale a Medicamentului și a Dispozitivelor Medicale, precum și pentru modificarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare.

Din verificarea în baza națională de date cu dispozitive medicale, *ANMDMR nu a identificat producători români de fotolii ginecologice reglabile înregistrați. Prin urmare, toate fotoliile ginecologice din dotarea unităților sanitare provin din Uniunea Europeană sau import din țări terțe și sunt puse la dispoziție pe piața din România prin distribuitori/ importatori.*

În ceea ce privește dotarea spitalelor cu fotolii ginecologice reglabile pentru persoane cu dizabilități, ANMDMR nu deține astfel de date. ANMDMR nu are atribuții în gestionarea sistemului național de sănătate sau a sistemului asigurărilor sociale de sănătate.

Având în vedere faptul că răspunsurile comunicate de autoritățile sesizate nu sunt de natură să ofere soluții problematicei care face obiectul sesizării din oficiu înregistrată la instituția Avocatul Poporului cu nr. 32371/2023,

Cu luarea în considerare a **art. 34 din Constituția României** conform căruia **dreptul la ocrotirea sănătății este garantat, statul fiind obligat să ia măsuri pentru asigurarea igienei și a sănătății publice,**

a prevederilor constituționale statuate în art. 50 privind protecția persoanelor cu handicap, art. 9-11¹ - Sănătate și recuperare - din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare, art. 25 - Sănătatea din CONVENȚIA din 26 septembrie 2007 privind drepturile persoanelor cu dizabilități, ratificată de România prin Legea nr. 221/2010¹ , din acesta din urmă rezultând că:

Statele părți recunosc faptul că persoanele cu dizabilități au dreptul să se bucure de cea mai bună stare de sănătate, fără discriminare pe criterii de dizabilitate. Statele părți vor lua toate

¹ pentru ratificarea Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități, adoptată la New York de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 13 decembrie 2006, deschisă spre semnare la 30 martie 2007 și semnată de România la 26 septembrie 2007;

măsurile adecvate pentru a asigura accesul persoanelor cu dizabilități la serviciile de sănătate care acordă atenție problemelor specifice de gen, inclusiv refacerea stării de sănătate. În special, statele părți:

- a) vor furniza persoanelor cu dizabilități aceeași gamă de servicii, la același nivel de calitate și standard de îngrijire, și programe medicale gratuite ori la prețuri accesibile, precum cele furnizate celorlalte persoane, inclusiv în domeniul sănătății sexuale și reproductive și al programelor publice de sănătate pentru populație;*
- b) vor furniza acele servicii de sănătate specifice, necesare persoanelor cu dizabilități, inclusiv servicii adecvate de diagnosticare și de intervenție timpurie și servicii menite să prevină riscul apariției altor dizabilități, inclusiv în rândul copiilor și persoanelor vârstnice;*
- c) vor furniza aceste servicii de sănătate cât mai aproape posibil de comunitățile în care trăiesc aceste persoane, inclusiv în mediul rural;*
- d) vor solicita profesioniștilor din domeniul medical să furnizeze persoanelor cu dizabilități îngrijire de aceeași calitate ca și celorlalți, inclusiv pe baza consimțământului conștient și liber exprimat, printre altele, prin creșterea gradului de conștientizare privind drepturile omului, demnitatea, autonomia și nevoile persoanelor cu dizabilități, prin instruire și prin promovarea de standarde etice în domeniul serviciilor de sănătate publice și private;*
- e) vor interzice discriminarea persoanelor cu dizabilități în ceea ce privește dreptul la asigurare de sănătate sau de viață, în cazul în care legislația națională permite acest lucru, accesul la acest tip de asigurări realizându-se într-o manieră corectă și adecvată;*
- f) vor împiedica orice refuz discriminator de acordare a îngrijirilor de sănătate ori a serviciilor medicale sau a unor alimente ori lichide pe criterii de dizabilitate,*

*Cu luarea în considerare a prevederilor art. 9 din **Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap**, republicată, potrivit căroră:*

(1) Pentru protecția sănătății fizice și mentale a persoanelor cu handicap, autoritățile publice au obligația să ia următoarele măsuri specifice:

a) să includă nevoile persoanelor cu handicap și ale familiilor acestora în toate politicile, strategiile și programele de dezvoltare regională, județeană sau locală, precum și în programele guvernamentale de ocrotire a sănătății;

*cu luarea în considerare a art. 3 din **Legea nr. 46 din 2003 privind drepturile pacientului**, potrivit căruia **pacientul are dreptul de a fi respectat ca persoană umană, fără nicio discriminare**,*

Având în vedere prevederile art. 3 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 234 din 16 februarie 2022 privind atribuțiile, organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități, potrivit căruia Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități coordonează la nivel central activitățile de protecție și promovare a drepturilor persoanelor cu dizabilități, elaborează politicile, strategiile și standardele în domeniul protecției și promovării drepturilor persoanelor cu dizabilități, asigură

urmărirea aplicării reglementărilor din domeniul propriu și controlul activităților de protecție și promovare a drepturilor persoanelor cu dizabilități,

În considerarea prevederilor art. 59 din Constituția României și ale art. 15 alin. 1 lit. f, art. 24 alin. (1) și (2) și art. 26 din Legea nr.35/1997 privind organizarea și funcționarea Avocatului Poporului, republicată și în vederea realizării scopului constituțional și legal al Avocatului Poporului, privind apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice, în raporturile acestora cu autoritățile publice, emit prezenta

RECOMANDARE

1. Președintele Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități va depune toate diligențele pentru a sprijini și colabora cu Ministerul Sănătății în vederea *inițierii și luării măsurilor de natură normativă și administrativă necesare pentru a asigura accesibilizarea tuturor serviciilor de sănătate în vederea adaptării acestora tuturor nevoilor și accesului persoanelor cu dizabilități, inclusiv dotarea acestora cu tehnică accesibilizată și fotolii ginecologice reglabile destinate persoanelor obeze și neobeze, cu dizabilități;*
2. Președintele Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități va informa instituția Avocatul Poporului, în termen de 45 de zile, privitor la însușirea recomandării și măsurile dispuse sau care urmează a fi implementate în scopul respectării dreptului la sănătate al persoanelor cu dizabilități.

Avocatul Poporului,

Renate WEBER

